

Hevoset ja kunta -kirja ilmestyy loppuvuonna 2013

AIHEKOKONAISUUDET – KIRJAN SISÄLTÖ:

- Hevosala vaikuttaa, työllistää, koskettaa ja liikuttaa
- Hevoset Suomessa – maaseutu monimuotoistuu
- Hevoset osana urheilua, vapaa-aikaa sekä sosiaali- ja terveyspalveluja
- Hevosalan koulutus
- Hevosmatkailu
- Hevonen yhdyskuntasuunnittelussa ja -rakentamisessa
- Hevostalous ja ympäristö
- Hevosen hyvinvointi
- Turvallisuus ja eläinpelastus
- Mitä kunta voi tehdä?

Kirjan tilaukset: www.hippolis.fi/hevosetjakunta

Hankkeessa toteutetaan myös:

- seminaarit Hevonen osana yhdyskuntarakentamista ja hyvinvointipalveluita Uudellamaalla ja Hämeessä
- maksutonta neuvontaa hankealueen kunnille
- hevosalan tietoiskut Kuntamarkkinoilla

Lisätietoja:

Hevoset ja yhteiskunta -hanke
Projektipäällikkö Anne Laitinen
puh. 040 766 0830
s-posti: info@hippolis.fi
www.hippolis.fi/hevosetjakunta

Hevoset ja yhteiskunta

Hevosala on merkittävä elinkeino, joka tarjoaa työtä ja harrastusmahdollisuuksia kunnissa.

HEVONEN LIIKUTTAA JA KUNTOUTTAA

MATALEENA PESONEN

Hevosella on merkittävä rooli suomalaisten aikuisten, lasten ja erityisryhmien liikuttajana. Hevosista on moni suomalainen löytänyt itselleen mielekkään tavan liikkua ja kohentaa omaa kuntoaan. Hevosen merkitys ei rajoitu pelkästään ihmisten kunnon kohotukseen, vaan hevonen liikuttaa ihmisiä myös henkisesti. Hevostoiminnalla on laaja-alaisia vaikutuksia ja se on hyvin monitasoista sekä henkisesti että fyysisesti. Hevonen vie ihmisen maaseudulle ja luontoon. Lyhyesti voidaan sanoa, että hevonen liikuttaa hyvin erilaisia ihmisiä monella eri tavalla.

Hevonen osana hyvinvointia

- 160 000 harrastaa ratsastusta
- 50 000 harrastaa aktiivisesti raviurheilua

Seurat tekevät yhteistyössä tallien kanssa merkittävää nuorisotyötä: ne tarjoavat erinomaisen vaihtoehdon vapaa-ajan viettoon ja samalla tekevät arvokasta kasvatusyötä hevosten kanssa työskentelyn ohessa. Parhaimmillaan tallilla yhteistyössä toisten harrastajien kanssa toimiminen kehittää nuoren arvomaailmaa, vastuullista asennetta ja eettistä näkemystä. Hevoset lisäävät ihmisten elämänlaatua monella tavalla mm. parantavat kuntoa ja terveyttä, löytävät ystäviä. Hevonen on myös armollinen. Se hyväksyy ihmisen sellaisenaan, ilman ennakoasenteita ja -odotuksia. Ison eläimen hallinta ja yhteistyö sen kanssa on omiaan vahvistamaan itsetuntoa.

Kansanterveydellisestä näkökulmasta hevosten kanssa tekemisissä olevat ihmiset ovat fyysisesti ja psyykkisesti terveitä. Hevosten kanssa toimiminen on hyödyllistä ihmiselle. Hevosten kanssa toimiminen saa ihmiset ulos ja luontoon ja hevostoiminta vähentää ihmisen stressiä, alentaa verenpainetta, rauhoittaa, parantaa yleiskuntoa ja elämänlaatua. Hevosia ja ratsastusta voi harrastaa monella tavalla ja eri tavalla, hyötyliikunnasta kovaan fyysiseen harjoitteluun. Harrastusta voi hyvin jatkaa myös eläkevuosina, omaan tahtiin ja näin ylläpitää

omaa toimintakykyään ja elämän sisältöään mahdollisimman pitkään. Hevosharrastus sopii hyvin eri sukupolvia yhdistäväksi mielekkääksi liikuntamuodoksi.

Tallin ja hevosten merkityksellisyys syntyy monesta asiasta

- tallilla on ammattitaitoista, koulutettua henkilökuntaa
- toiminta tavoitteellista ja ohjattua
- pysyvyys ja jatkuvuus (samat yrittäjät, sama paikka, tutut olosuhteet) → aina ei tarvitse aloittaa alusta!
- talli on useimmiten auki myös iltaisin ja viikonloppuisin (ei vain päivällä)
- tallit sijaitsevat pääasiassa maaseudulla, yhteys luontoon
- talli tarjoaa yhteisön, johon kuulua
- hevonen ei syrji!

Hevosella nähdään tulevaisuudessa yhä merkittävämpi rooli ihmisen hyvinvoinnin edistämiseksi niin virkistys-, liikunta-, hyvinvointi- kuin sosiaali- ja kuntoutuspalveluissa. Hevostoiminta on suomalaisen Green Care -toiminnan edelläkävijöitä. Hevosta käytetään monin eri tavoin myös kuntoutuksessa, ja hevonen auttaa syrjäytyneitä pääsemään takaisin kiinni yhteiskuntaan.

Hevosta käytetään mm.

- ennaltaehkäisevä työssä
- toimintakyvyn ylläpidossa
- ikäihmisten aktivoinnissa
- lastensuojelussa
- avohuollon tukitoimissa
- perhekodeissa

Sosiaalipedagoginen hevostoiminta on syrjäytymisen ehkäisyyn ja sosiaalisen kasvun ja hyvinvoinnin tukemiseen tähtäävää toimintaa. Toiminnan lähtökohdaksi on ihmisen ja hevosen vuorovaikutus sekä talliyhteisö, jossa toiminta tapahtuu.

Toiminnan peruselementit nousevat sosiaalipedagogian teoriasta: yhteisöllisyys, elämyksellisyys, toiminnallisuus ja dialogisuus.

Ratsastusterapia on toiminnallinen terapia-muoto, jossa ihminen on mukana kokonaisvaltaisesti kehollaan, ajatuksillaan ja tunteillaan. Terapiassa ihminen on jatkuvassa kosketus-, tunne- ja vuorovaikutuskontaktissa hevosen ja sen elinympäristön kanssa. Suomessa ratsastusterapia liitetään usein fysioterapiaan, vaikka sillä on paljon annettavaa myös erityispedagogikalle ja psykologiselle kuntoutukselle.

Ratsastusterapiaa voidaan käyttää kuntoutusmuotona mm.

- masennuksen hoidossa
- tunnevuorovaikutustaitojen vahvistamisessa
- huumevieroituksen tukena
- alaselkäongelmien tukena
- neliraajahalvaantuneilla
- CP-vammaisilla
- autistisilla
- käytöshäiriöisillä
- psykoterapian apuna
- oppimis- ja kehityshäiriöisillä

MITÄ KUNTA VOI TEHDÄ?

- tukea ratsastusta tasavertaisena harrastuksena muiden lajien rinnalla (vrt. jääkiekko/jalkapallo)
- tukea hevosurheilualueiden rakentamista
- antaa peruskoululaisille mahdollisuuden kokeilla ratsastusta tai ajoa osana liikuntatuntien tai liikuntapäivien ohjelmaa
- tukea vammaisratsastusta ja tukea erityisryhmien, syrjäytymisuhan alla olevien sekä maahanmuuttajien hevosharrastustoimintaa

Hoiva- ja hyvinvointipalvelut, green care, on kiinnostusta herättänyt hevosalan suuntaus myös kunnissa. Vielä palveluita ei osata täysin hyödyntää eikä tarjota, mutta ympäri maata virinneet green care -selvityshankkeet ja -koulutukset ja kuntapäätäjien kiinnostus kertovat alan nosteesta.

Hevosalassa ja hevosessa on niin monia erilaisia lisäarvoja, että harvalla alalla on tarjota.